

Konfirmationsprædiken af Signe Høg d. 12. (7.b) og 14.
maj (7.c) 2017

(Evangelietekst Johannesevangeliet kapitel 15, 1-12)

(Det sande vintræ

v1 Jeg er det sande vintræ, og min fader er vingårdsmanden. **v2** Hver gren på mig, som ikke bærer frugt, den fjerner han, og hver gren, som bærer frugt, den renser han, for at den skal bære mere frugt. **v3** I er allerede rene på grund af det ord, jeg har talt til jer.

v4 Bliv i mig, og jeg bliver i jer. Ligesom en gren ikke kan bære frugt af sig selv, men kun når den bliver på vintræet, sådan kan I det heller ikke, hvis I ikke bliver i mig. **v5** Jeg er vintræet, I er grenene. Den, der bliver i mig, og jeg i ham, han bærer megen frugt; for skilt fra mig kan I slet intet gøre. **v6** Den, der ikke bliver i mig, kastes væk som en gren og visner; man samler dem sammen og kaster dem i ilden, og de bliver brændt.

v7 Hvis I bliver i mig, og mine ord bliver i jer, så bed om, hvad I vil, og I skal få det. **v8** Derved herliggøres min fader, at I bærer megen frugt og bliver mine disciple.

v9 Som Faderen har elsket mig, har også jeg elsket jer; bliv i min kærlighed. **v10** Hvis I holder mine bud, vil I blive i min kærlighed, ligesom jeg har holdt min faders bud og bliver i hans kærlighed. **v11** Sådan har jeg talt til jer, for at min glæde kan være i jer og jeres glæde blive fuldkommen. **v12** Dette er mit bud, at I skal elske hinanden, ligesom jeg har elsket jer.

Amen)

Kristendom er ikke en abstrakt idé. Som religion bliver den formet af de mennesker, den taler til. Ordet er blevet kød, Gud har taget skikkelse i et menneske, der har levet i tid og sted.

Og når jeg i dag vil holde prædiken over vintræsbilledet, så må jeg gøre mig det klart, at vi ikke vader rundt i vintræer her i Mårslet, men billedet må oversættes til vores tid og sted i dag. Og når jeg har valgt denne tekst om vintræet er det faktisk fordi, den passer så godt til vor tid og sted i dag.

Tilbage til begyndelsen af 80'erne kom jeg som lille skoleelev hjem og sagde til mine forældre: ”Altså jeg vil gerne tro på alt det med Gud og Jesus, men stenalderen tror jeg altså ikke på. Sådan kan ingen mennesker have levet.”! Nu bliver historien fortalt på en ny måde. Man vil vise *hånden*, der førte stenøksen. Man vil vise os, at det var mennesker, vore forfædre, der levede dengang. Det gør man på sognets formidable museum Moesgaard. Museet har desuden en stor andel i DR1's store succes: Historien om Danmark. Formålet med serien er at bringe vores fælles historie til live og at vise, at vi alle er en del af historien; at intet menneske er en ø, men lever på skuldrene af dem, der

var her før os. Der går tråde både bagud og fremad, der binder os sammen.

På Moesgaard Museum synes man også, at tiden er inde til at lave en særlig udstilling, der skal vise, at i en verden i opbrud, at der trods alt meget, der binder os sammen. Da I alle nok har haft så travlt med at forberede konfirmation på det sidste, går jeg ikke ud fra, at I har haft tid til at komme og se den nye udstilling, der hedder Rejsen, med undertitlen ”Det vi har til fælles”.

En tyve minutters lang film tager os kloden rundt for at vise syv grundlæggende vilkår for at være menneske: Det begynder med en fødsel i Kbh, vi ser det stærke bånd, der er mellem børn og deres forældre i en landsby i Sydafrika, en mand på 18 år skal igennem et smertefuldt ritual for at blive en mand i Papua Ny Guinea, og endelig ser vi, hvordan man i Indien tager afsked med sine døde med ligbrænding ved floden.

Filmen er fyldt med kristne symboler så som vand, ild og blod, men er jo ikke egentlig kristen. Et stammeritual hvor en mand skæres i hele sin overkrop, så han bagefter ligner en krokodille, har jo f.eks. ikke meget tilfælles med vore yndige konfirmander i dag. Men der er alligevel noget, der

er fælles: Behovet for et ritual for at vi kan være andet og mere end bare et lille tandhjul i den store maskine, der hedder fødsel og død i en uendelighed. Vi bruger ritualer, fordi de hjælper os igennem med at forstå, hvad vi skal i livet, hvad meningen i det hele taget er med, at vi kun er her for en tid, og hvad er vi det for? Eller som der står et sted i udstillingen: Troen hjælper os med at gøre universet til vores hjem. Men et hjem på hver vores måde.

Vi er heller ikke i ét og alt enige om, hvad troen går ud på, når vi deltager i en kristen gudstjeneste. Det skal vi heller ikke være. Troen kan ikke måles. Men i gudstjenesten rækker vi bagud og indlemmer hinanden fremadrettet i fællesskabet. Vi har poesien, som vi finder i salmerne, og fortællingerne, vi hører fra Bibelen, som vi kan spejle vores liv i. Det meste af det er op til fri fortolkning, og derfor kan vi bruge det i vores liv, fordi det hele giver afsæt til at tale om, hvad det vil sige at være menneske.

Vintræsbilledet har vi f.eks. berørt, da vi havde om dåben til konfirmationsforberedelsen. Dåben betyder, at vi hører til. Vi hører selvfølgelig også til i en familie. Vintræet og et stamtræ kan være ganske afklarende at sætte sammen. Når konfirmander skal udfylde felter i et stamtræ, er der oftest

tomt ud for oldeforældrene. Det kan skyldes, at man bare kaldte dem Olde, eller det kan skyldes, at I forældre aldrig omtaler dem ved navn, men: ”min bedstefar sagde altid”. Hvad end årsagen er, så viser den øvelse, hvor hurtigt et menneske bliver glemt af andre mennesker. Og samtidigt bestemmer vi ikke selv, hvem der hænger der på grenene under os, og om de var der for os. Det kan næsten være uhyggeligt at tænke på: Er vi bare små ubetydelige brikker. Eller hvad? Når vi læser i Bibelen forstår vi, at sådan ser Gud ikke på os. Der er hvert menneske enestående og værdifuldt, og derfor giver det god mening at sige, at stamtræet ikke skal stå alene. Vores historie er ikke bare os selv og bagud i en lige linje. Her giver Jesus os så et udvidet billede: Jeg er vintreæet, I er grenene! Med vintræsbilledet får også de oldeforældre, vi ikke kan huske navnene på, en værdi, de er også kendt og elsket af Gud.

En gren bærer frugt, når den sidder på et træ og henter sin styrke fra træets stamme og rod. Af sig selv kan grenen ikke bære frugt, den kan ingenting. Det ved vi godt. Og så siger Vor Herre, at det er på samme måde med et menneske: Kun som en del af et større fællesskab kan man leve og ens liv bære frugt. For livet henter man ikke fra sig selv, derimod

fra dem der er stammen i ens liv og fra stammens rod. I vintræsbilledet er det Kristus og Gud. Gud er kærlighed, og Gud er fællesskab.

I 1. Korintherbrev kap 13, der også kaldes Kærlighedens Højsang, hvor en del af jer konfirmander har valgt jeres skriftord fra, der siger Paulus om kærligheden, at den tåler alt, tror alt, håber alt og udholder alt. Den hører aldrig op. Når kærligheden aldrig hører op, er det fordi det ikke bare er os selv, der skal producere og levere den. Så var det jo hurtigt færdigt med den. Kærligheden har man kun, hvis man har fået den givet af Gud gennem et andet menneske, for Gud møder os i det andet menneske. Vores næste.

Som grene på et og samme vintræ, får vi saft og kraft fra Kristi blod. Det blod som Gud lod flyde i sin kærlighed til os mennesker. Som sådan er Gud til stede i mig, men aldrig kun i mig, for stammen har ikke kun én gren, men mange grene. Det er en dum gren, der tror, at det at være gren består i at suge al næring fra træet til sig selv og ikke lade det løbe videre til de andre grene. Når én gren lider, lider de andre også. Vintræet holder os fast på samhørigheden med de andre, hvad enten vi kan lide det eller ej – og så er det op

til os at leve med og i udvekslingen eller visne i selvtilstrækkeligheden.

Vi har aldrig med et andet menneske at gøre, uden at vi holder noget af dets liv i vore hænder. I dag er det så vores ansvar at understrege over for de unge mennesker, hvor meget vi holder af dem, så de styrkede af vores bøn for dem kan klare overgangen til voksenlivet. I dag, på konfirmandernes og familiernes festdag er vi nemlig nået til det sted i slægtens historie, hvor netop xx, xx og xx skal konfirmeres. Festen begynder i kirken, for her er vi sammen om en fælles historie, bygget på tro, håb og kærlighed og her kædes vi sammen med mennesker af både fortid, nutid og fremtid. Dagen i dag er vores og over os vil Gud lyse sin velsignelse, så vi skal skinne om kap med livet selv. Guds ja til os i dåben, det står ved magt, at han vil være med os alle dage til verdens ende. Med de ord må vi da alle kravle rundt i vintræet og gå på opdagelse i livet og finde nye betydninger af os selv og den sammenhæng vi hører til i.

Amen